

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Mamelukriadalom.

Pécs, 1897. december 7.

A világ kezd nem úgy forogni, a mint Bánffy báró kommandirozza s ez mód nélküli izgalomba hozza a rendelkezési alap szoponcait, a mindenkori kormányelnökért rajongó felhivatalos ujságpapírokat.

Mikor Bécsben minden fenekestől felfordult, mikor Grácban, Prágában is kezdte felütni fejét a forradalom réme, akkor Bánffy báró sietett megvigasztalni osztrák kollegáját, hogy soh'se busuljon az alkotmányos provizórium bukásán; azért, hogy a magyar provizórium-törvény érvényes volta alkotmányos osztrák törvény létrejöttétől van függővé téve, még nem következik, hogy Magyarország megindítja a gazdasági válópert. Bánffynak csak egy szavába kerül s a magyar országgyűlés egyszerűen kidobja a provizórium-törvényből azt az ostoba alkotmányos sallangot, megköti az a szövetséget egyoldaluan is, oda se néz annak, hogy a másik szerződő fél idején felmondta a szerződést s azt meg nem ujtván az egész közgazdasági szövetség a törvény értelmében ujévre önmagától megszűnik létezni. Bánffy nagy és hatalmas; tessék az osztrák kormánynak csak bátran eltörlni az alkotmányt és kormányozni pátensekkel, statáriummal: az már Bánffy gondja lesz, hogy Magyarország „önálló rendelkezéssel” varrja magát Ausztria nyakába, ha az osztrák népek alkotmányos, tehát egyedül törvényes képviselővel nem szerződhetik további kiszípolyoztatásunk iránt.

Bánffyt a szerencse elbizakodottá tette s azért esze ágában sem volt kételkedni azon, hogy a statuskvónak egyoldalú meghosszabítását idehaza egész simán keresztül ne vihesse, hisz a saját pártja akár a magyar alkotmány eltörölését is megszavazza, nemhogy az osztrák Reichsrath felüggesztése miatt aggodalmi lennének; az ellenzék pedig olyan kezes, hogy majd csak belemegy valami kompromisszumba, a mi még kedvezőbb lesz a kormányra, mint az eredeti javaslat. Ha ez megtörténhetett a nyáron a 16. §-nál, mért ne történnék meg most, a mikor a tiz kisebb méretű szobor a legvadabb kurucot is lojalitási lázba hozta.

Ez a számítás azonban nem egészen ütött be, mert a közjogi ellenzék fölismerte a készülő államcsiny veszedelmes voltát, a melynek célja hazánkat a hatvanhetes törvény feltételes rabságának lejártával föltétlen és örökös rabigába hajtani, — s elhatározta a végsőig menő küzdelmet az ország közgazdasági függetlenítésére.

Ellenzéki küzdelem soha sem indult a sikerre való nagyobb kilátással, mint ez, mert hacsak a mi alkotmányunkat is föl nem függesztik, nem marad más hátra, mint törvénybe iktatni a megegyezés nem sikerültének természetes következményét, az önálló vámterületet és magyar nemzeti bankot. S éppen ez az oka annak a tajtékzó dühöngésnek, a melylyel a kormánypárti sajtó a közjogi ellenzékét a sárga földig lerántani iparkodik.

Ha Bánffynak az ő óriási pártjával ujévig nem sikerül a statuskvó egyoldalú föntartását törvénybe iktatni, nemcsak ő bukik, de szétrobbantják a pénzzel és szuronyokkal összeharácsolt pártját is; hipnotizálni kell tehát a közvéleményt, hogy a küzdelem abbahagyására nyomást gyakoroljon a harcoló ellenzékre.

Előkerülnek tehát a régi, kopott frázisok az ország drága idejének pocskolálásáról, mintha bizony nem a kormány pocskolta volna el a drága időt, a mikor hónapokon keresztül, ölbe rakott kezekkel nézte az osztrák dulakodást s az önálló vám és bank előkészítése helyett legfelebb egy-két formális ülést tartott a képviselőházzal. A kormány bűnös tétlensége állította az országot az elé a kétségbeesztő kényszerűség elé, hogy még az önálló vámterület törvénybe iktatása esetén sem lenne az azonnal életbeléptethető, s mégis az ellenzékét vádolják azzal, hogy obstrukciója miatt nem tárgyalható a mezei munkásokról szóló törvény s a magyar gazdák közönséget akarják a közjogi ellenzék ellen uszítani, mert ez az oka, ha a jövő évi termés veszedelemben forog.

De vannak új frázisok is, a melyeknek époly kevéssé van magjuk, mint a régieknek. Ilyen a nemzetiségekkel való fenyegetés.

Mikor a függetlenségi párt programjának megvalósítása még a távol jövő ködében vészett el, akkor az opportunitás lovagjai mellverdesve kiabálták, hogy ők is, mint minden igaz honfi, a független Magyarországot tekintik politikai eszményüknek; most pedig, a mikor ez a függetlenség legalább részben a létező törvény alapján ugyszólván az ölünkbe hull, már más nótát fujnak s azt mondják, hogy nekik, mint komoly politikusoknak, fontolóra kell venniök, vajjon ez a függetlenség megfelel-e a magyar érdekeknek?

És fontolgatásuk oda lyukad ki, hogy az önálló Magyarországot a nemzetiségek tennék tönkre s azért a saját érdekünk követeli, hogy továbbra is a legszorosabb közjogi és gazdasági közösségben maradjunk Ausztriával.

Hát ez éppen olyan okoskodás, mintha valaki a kolerakórházba internálná azt, a ki fél, hogy beleesik a kolerába. — Hisz éppen a nemzetiségi kérdés vitte Ausztriát a végfelosztás útjára; hogyan remélhetjük tehát, hogy az Ausztriával való közösség gyógyítsa meg azt a bajunkat, a melyben az hasonlíthatatlanul veszedelmesebb mértékben szenved, mint mi?

De hogy milyen fejtetőre állított okoskodásra vezet az ellenzéki küzdelem sikerétől való rettegés, annak fényes példáját szolgáltatja az Országos Hirlap tegnapi vezércikke, amely azt mondja, hogy ha a statuskvót föntartó Bánffy-törvény ujévre nem léphet életbe, akkor a külföldi államok jogosítva lesznek hozzánk mindent vámmentesen behozni, de tőlünk szedik a vámot a hozzájuk bevitt áruink után, mert ő náluk nincsen obstrukció. Ugyanennek a megkavarodott észjárású cikkezőnek a további okoskodása szerint az obstrukció sikere esetén újévtől kezdve mindenki szabadon nyomathatna bankót a mennyi neki tetszik, amit persze a legképtelenebb állapotnak igyekszik feltüntetni, mert úgy látszik nincsen tudomása róla, hogy lehetnek, sőt vannak is államok, a melyek nem ismerik a bankmonopoliumot.

Soha a kormánypárton annyi ijedt ember nem volt, soha annyi piszkot a függetlenségi pártra nem szórtak, soha oly képtelen vádak és kétségbeesett fenyegetések nem hangoztak, mint most s éppen ez edzi meg a küzdő ellenzékét minden erejének megfeszítésére, mert az a nagy papíros-háború legbiztosabb fokmérője a biztos siker közellétének.

Köszönet ezért nektek, óh nagy Bánffy-támogatók!

*** Rendezett tanács Mohácson.**
Mohács város polgárai tegnap tartották meg a rendezett tanács létesítése tárgyában, az iparosok olvasókörenek nagy dísztermében a második nagy értekezletüket. A tanácskozást Jagits József elnök országgyűlési képviselő nyitotta meg, üdvözlővén az egybegyűlt városi polgárokat, örömet fejezvé ki a fölött, hogy a rendezett tanács eszméjét oly melegen és hazafiasan legszélesebb körben felkarolták. Tanubizonyosságát látja szólni ebben annak, hogy Mohács város értelmes és józan közönsége mikor jólétéről és felvirágoztatásáról van szó eszmében, egy lélekkel, egy szívet, félre téve minden politikai és személyi tekintetet, lelkesen egyesülni képes. Közel másfél hónapja, hogy ebben a tárgyban az első értekezletüket megtartották. Ötven tagú végrehajtóbizottságot választottak meg azzal a megbízatással, hogy a felvetett eszmét legszélesebb körben propagálja és terjesztsze, gyűjtse egybe azokat az adatokat, melyek alapján megállapítható

lenne, hogy mibe kerülne a rendezett tanács létesítése, szemben a mai nagyközségi szervezet költségeivel.

Ezt az értekezletet az említett határozat alapján az ötvenes bizottság eddigi tevékenységének bejelentése végett hívta össze, melynek a jelentés feletti tanácskozáson felül feladata az, hogy a további akcióra a szükséges megbízást és utmutatást megadja.

Az ötvenes bizottság eddigi működésének a 2000 példányban kinyomott s a város polgárai között szétszórt, a közönséghez intézett »Szózat« képezi rövid foglalóját, mely egyben kifejezésre juttatja mindazon közszabadsági, önkormányzati, közgazdasági és közigazgatási indokokat, melyek a város értelmes és józan polgárságát a mozgalom megindítására készítették.

Az erkölcsi siker eddig is már biztosítottnak tekinthető, mert a rendezett tanács eszméje általában lelkes fogadtatásra talált. Most következik a célnak megfelelő alakba öntése az adózók sajátkezű aláírása által, ami a polgároknak egyenként és összesen hazafias egyéni elhatározása fölött fog dönteni.

De végeredményben ezzel az eddigi erkölcsi sikerrel szemben akár sikerüljön a rendezett tanács behozatala akár nem, kettő bizonyos: az egyik, hogy a rendezett tanács eszméje immár komolyan áll napirenden, ennek előnyeivel és hátrányaival a város legszerényebb polgára is foglalkozni kénytelen; a másik, hogy megfelelő világításba lett helyezve a város közléte s közvagyonának mai kezelése, melynek tarthatatlanságáról immár senkinek kétsége nem lehet. Ha dacára ezeknek a hazafias cél meghiusul, viseljék a felelőséget az utókor és a történelem előtt azok, akik érvényesítésének útját akár ellentétes, akár passiv magatartás által megakadályozták.

Az értekezlet az elnök megnyitó szavait lelkes, zajos eljenzéssel fogadta, azután határozatba ment, hogy az ötvenes bizottság aláírások gyűjtése által folytassa tovább működését, igyekezék az aláírásokat december hó végeig befejezni úgy, hogy az eredmény megállapítható és a nagy értekezlet ismét 1898. évi január hó elején egy további tanácskozással összehívható legyen. A pécsi püspökhöz küldöttséget rendelt menesztetni az aláírásra való hozzájárulás végett; a pénzintézeteket, a mohács-pécsi vasuti társaságot megkeresés útján fogják felkérni az iv aláírására. A városi képviselő testülethez indítvány fog beadatni, hogy a külön összehívandó rendkívüli ülésen a város is képviselőtestülete által járuljon azok sorába, a kik a rendezett tanácsot óhajtják. Dr. Fleisch rabbi indítványára az értekezlet ezen ülésén indították meg az adózók aláírását, melynek eredménye lön, hogy az összes jelen volt adózó polgárság, számszerint 244-en irtak alá.

Érdekes az a határozata is az értekezletnek, hogy az ivtartó polgárok két ivet visznek. Az egyik, melyre az adózó a nevét aláírja, a másik azok nyilvántartásának van szánva, a kik az aláírást megtagadják. A pozitív és negatív eredmény időközönként a lapokban közzététeik, a mire az összes helyi és megyebeli lapokat felkérlik. Végül Margitai Péter, a helyi lap főszerkesztője köszönetet mondott az elnöknek ügybuzgóságáért, mire ez az értekezlet tanácskozással új évkor való viszontlátásra berekesztette, a mikor is, az aláírásokhoz képest a törvényhatósághoz intézendő kérvény tervezetét fogják bemutatni az értekezletnek.

H i r e k.

Pécs, 1897. december hó 9.

A bibliás ember.

Péntek estére van kitűzve Kienzl Vilmos nagyhatású, kétfelvonásos új operájának, a »Bibliás ember«-nek a bemutatója. Ez alkalommal itt ismertetjük az opera szövegét:

Két testvér él Szent-Othmárban, János és Mátyás. János gazdag, öcsese szegény s mindketten szeretik a kolostor gondnokának leányát, Mártát. János meg is vallja szerelmét neki a kútnál, de a leány ellöki magától, mert Mátyást szereti. A falu lakossága a kolostor mellett mulat. Tekérnek és Xavér, a gyöngeszabó, is játszik. Így boszantják:

Oh jó Xavér, dicső Xavér,
Itt néked nem terem babér!
A deszkát sem találd el —
Golyónk tenéked nagy teher.

Hogy jó hired megójjad,
Hozasd el vasalódat;
Azt kösd övedre; fogadom,
Szilárdul állasz lábodon!

De Xavérnek kedvez a szerencse s kilencet dob. De meg is éljenzik:

Vivát, vivát, vivát!
A hős szabó
A legkülönb szabó!
Éltetni kell s dicsérni hát
A kuglizás nagy bajnokát.

Őnéki gyűszű, rőf kevés,
Ő cerna nélkül is művész.
Köszöntse menydörgő vivát
A kuglizás nagy bajnokát.

Habár csak olló fegyvere,
Lám, mégis sokra megy vele:
Mindannyiunk közül kivált!
Xavér, a kuglihős, vivát!

A mulatók elvonulnak és a szín sötét, itt az éj. Besompolyog János, aki tudja, hogy az öcsese és Márta itt találkozni fognak. Nagy szerelmi jelenet következik, amely János dühét, elkeseredettségét a végsőkig fokozza. Elrohan és néhány perc múlva lángba borul a csűr, melynek aljánál ott ülnek a szerelmesek. Márta kirohan, a betóduló nép pedig elfogja Mátyást, akire a kurátor hamarosan kimondja, hogy ő gyújtotta fel a házat boszúból, amiért a leánya kezét megtagadta tőle s még el is csapta az írdeákságból. Hiába tiltakozik a szerencsétlen a szörnyű vád ellen, elhurcolják s ezzel végződik az első felvonás.

Harminc évvel későbbben történik a második felvonás. Egy régi bécsi ház udvarán ül Magdolna, aki a szegény Márta barátnője volt Szent-Othmárban s most gazdasszonya Jánosnak, aki halálos betegen fekszik.

Magdolna dalával kezdődik ez a felvonás, mely poézis, hangulat, eredetiség dolgában párját ritkítja. Magdolna dala így szól:

Oh nyájas ifjuságom,
Letűnt aranyvilág!
Mi sóvárogva röppen
A lelkem vissza rád!

A zárda kis harangja
Még hogy, fülembe cseng!
A szent zsolozsma hangja
Még hogy, szívembe zeng!

Előttem áll a kunyhó,
Hol kis gyerek valék,
Hol felnevelt a szent nő,
Ki lenn a sirba, rég!

Bár vissza birnám hozni
A csábos ifjukort,
S mindazt, amit a gyászos
Enyészet elsodort!

Majd gyerekek jönnek, akik katonásdit járszanak egy verkli hangjai mellett s azután fellép a bibliás ember. Nálunk ismeretlen alak, de Ausztriában régen házról-házra járt, zsol-tárokat énekelve, amiért könyörületes emberek néhány garast juttattak neki. A bibliás ember megáll az udvar közepén és elénekli a zsol-tárt:

»Boldogok, kik az igazságért
Szenvednek háborúságot;
Mivel övük a menyország.«

»Boldogok lesztek, hogyha gyaláznak,
Bántnak az emberek,
S minden gonosz hazugságot
Mondanak ellenetek, énértem.
Örvendhetek vidáman,
Bő lesz jutalmatok az égben.«
(Máth. evang. 5. 10.)

Aztán odahívja a gyermekeket és megtanítja őket is a szent énekre. A gyermekek lassankint megtanulják és végre karban eléneklik. Az idillikus jelenetet hatalmas drámai jelenet váltja fel. Magdolna és Mátyás egymásra ismernek. Mátyás elmondja, hogy 20 évi börtönbüntetésre ítélték s mikor kikerült a börtönből, senki sem akarta befogadni házába. Elment kis falujába, de ott megtudta, hogy Márta a Dunába ugrott. Nekiindult tehát a világnak s most mint öreg bibliás ember keresi meg kenyerét. Magdolna levest ad a szegény öregnek, aztán bucsuzik tőle, mondván:

Szegény barátom, térj vissza nemsokára,
Beteg van most minálunk, nagy beteg!
Halálát várjuk minden órán.

Tán enyhülést ad neki szent dalod.
(Félre) Nem mondom meg szegénynek,
Hogy önnön bátyja az.

No gyermekek, daloljuk újra el a dalt,
Melyet tanultatok ettől a bácsitól.
De szépen ám!

(Delet harangoznak.)

Hallga! a déli harangszó. Térdepeljünk!
Kezünk kulcsoljuk imára!

(A gyermekek letérdelnek Mátyás elé.)

A gyermekek.

»Boldogok, kik az igazságért
Szenvednek háborúságot,
Mivel övük a menyország!«

(Mátyás áldólag terjeszti kezeit a hozzá legközelebb térdeplő gyermekek fölé. A függöny lassan legördül.)

A zenés színjáték második részének színhelye János szobája. Ott fekszik a pamlagon János, kinos betegségtől gyötörve, de a testi fájdalomnál jobban bántja a lelkiismeret szava, a lelke kinja. És amint vergődik, az udvarból behallatszik a bibliás ember éneke. Megrendül a hangok hallatára és Magdolnának megparancsolja, hogy hívja be az énekest. Megrendítő jelenet az, mikor a két testvér egymásra ismer és János bevallja bűnét: ő gyújtotta fel a csűr, ő vádolta be öcsését, a kinek bocsánataért könyörög haldokolva.

A testvér megbocsát és János holtan hanyatlik a pamlagra.

És bocsásd meg a mi vétkeinket, mi képpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek: imádkozik Magdolna, az ablakon át pedig felhallatszik az udvarból a gyermekek zsol-táréneke.

Ez a szövege ennek a nagyhirű darabnak. A szöveget Kienzl Meiszner Flóriánnak »Egy rendőrbiztos emlékiratai« nyomán írta s Radó Antal fordította magyarra, mikor az opera a múlt évi március 7-én a magyar kir. operaházban Budapesten színre került.

Napirend 1897. december 10-én.

Naptár: péntek, december 10. — Róm. kath.: Melkiades. — Prot.: Judit. — Görög-kel. (nov. 28.) Új István. — Zsidó: Kislev 15. — Nap két 7 óra 22 perckor; nyugszik 3 óra 52 perckor. — Hold két 4 óra 43 perckor délután; nyugszik 8 óra 34 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 2 Celsius fok meleg; légnyomás 750. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint száraz, enyhe idő és helyenkint csapadék várható.

Megyei állandó választmány ülése délelőtt 10 órakor.

Színház: »Bibliás ember«, opera itt először.

— **Kamarai tagválasztások.)**

A pécsi kereskedelmi és iparkamarai tagválasztások iránt Pécs városa iparos és kereskedő osztályában régóta nem tapasztalt érdeklődés volt a tegnapi napon végbement választás alkalmával. Leszavaztak összesen 531-en, ezek közül iparos 304, kereskedő 227, míg a legutóbbi választás alkalmával mindössze 250-en. A választás reggel 9 órakor vette kezdetét a városházán és délután 6 órakor ért véget. Mivel azonban a beadott szavazatok nagyon megoszlottak, mert összesen 104 iparosra és 70 kereskedőre estek több-kevesebb szavazatok, ezeknek az összeszámlálása egész éjjel utáni egy óráig tartott. A szavazásnál *Trober Aladár* dr. városi főjegyző elnökölt, aki mellett bizalmi férfiak voltak, a kereskedő osztályból: *Eizer János*, *Krausze Ignác* és *Tauszig Zsigmond*; az iparos osztályból: *Hartl Ferenc*, *Hoffmann Lajos* és *Reisch János*. A szavazatok összeszámlálása után, mint viszonylag legtöbb szavazatot nyertek, meg lettek választva és pedig az iparos osztályból *rendes kamarai tagoknak*: *Wachauer Károly* 208 szavazattal, *Schmelcer Ferenc* 193, *Zsolnay Vilmos* 190, *Ruepprecht Nándor* 189, *Höffler János* 184, *Hoffmann Lajos* 181, *Jankovits Hugó* 180, *Ratkovits Ferenc* 165, *Hirschfeld Samu* 165, *Kindl Ferenc* 164, ifj. *Scholz Antal* 156, *Hartl Ferenc* 150, *Reisch János* 146, *Tauszig József* 145, *Engeszer Miklós* 144, *Ganter Ferenc* 142 szavazattal; *póttagoknak*: *Beck Gyula* 142, *Csukás Zoltán* 141, *Schlauch Imre* 133, *Nowotarsky Miksa* 132, *Hamerli Imre* 130, *Asztalos Nándor* 120, *Rauss József* 105, *Kremling Károly* 104 szavazattal. A kereskedelmi osztályból *rendes kamarai tagoknak*: *Littke József* 211, *Kindl József* 204, *Ullmann M. Károly* 201, *Eizer János* 190, *Deutsch Adám* 159, *Engel Mihály* 151, *Krausze Ignác* 147, *Krausze Béni* 142, *Neumann Ignác* 139, *Tauszig Zsigmond* 135, *Schwabach Zsigmond* 127, *Szeifritz Antal* 117, *Schappinger Gusztáv* 109, *Reinfeld Imre* 106, *Spitzer Jakab* 104, *Krausz Mór* 161 szavazattal; *póttagoknak*: *J. Engel József* 100, *Blauhorn Izidor* 99, *Ráth Mátyás* 98, *Weiller Nep. János* 94, *Kohn Hermann* 87, *Alt Jakab* 74, *Auber Gyula* 74, *Lechner Antal* 74 szavazattal. Ezek szerint úgy az iparos, mint a kereskedő osztályból 5—5 új tag jutott be, vagyis a régiékből 5—5 maradt ki.

— **(Pécs város közigazgatási bizottsága)** ma délelőtt 11 órakor tartotta rendes havi ülését előbb *Majorossy Imre* polgármester, később *Fejérváry Imre* b. főispán elnökölte alatt. Jelen voltak *Ráth Mátyás*, *Kiss József*, *Czirer Elek* dr., *Krasznay Mihály*, *Egry József*, *Zsolnay György*, *Fekete Mihály*, *Dragonescu Döme*, *Ullmann M. Károly*, *Tróber Aladár* dr., *Kovácsy Kálmán*, *Salamon József*, *Zavaros Péter*, *Zárai Károly*. A szakelőadók havi jelentései semmi különöst nem tartalmazván, észrevétel nélkül tudomásul vétettek. Építkezési ügyek, adófelszólamlások töltötték ki az ülés többi részét, amely egyuttal 3805 frt 15 kr. utadót behajthatlanság címén törlesztésbe hozott. Az ülés fél egykor ért véget.

— **(A Dischka-bankett.)** A helybeli főreáliskola tanártestülete igazgatójának 50. születésnapja alkalmából bankettet rendezett tegnapelőtt este a Vadember-szállóban. A tanártestület önzésből, mely azonban megbocsátható neki, a maga körében kívánta ez ünnepélyt megtartani és ép azért csak azokat hívták meg, kik szoros kapcsolatban vannak a tanártestülettel: a főreáliskola hitoktatóit, a testvérintézetnek, a gimnáziumnak tanárait, kik *Inczedy Dénes* igazgató vezetésével nagy számban jelentek meg és *Kindl József* segélyező egyesületi vezérigazgatót, ki mint az alsófoku kereskedelmi iskola bizottságának elnöke, e minőségében konnexionban van a főreáliskolai tanárokkal. Valóságos családi ünnepély jellegét öltötte fel a bankett; az elmondott felköszöntők alaphangját *Dischka Győző* igazgató kiváló, elévülhetetlen érdemeinek méltá-

tása s a megjelentek szeretetének ecsetelése képezte. Ez mindentéle alakban nyilvánult. *Inczedy* gimnáziumi igazgató úgy köszöntette fel az ünnepeltet, mint volt kedves tanítványát és mint jelenleg szeretett igazgató-társát, kihez immár 30 éves, soha meg nem zavart barátság fűzi őt. *Kiss József* tanár viszont *Dischka Győző*ben páratlan volt tanárát ünnepelte. *Kosztka György* tanár mint egyik legrégebb, *Vidor* tanár meg mint legifjabb munkatársa szolt. *Perls Ármin* főrabbi hitoktató a szülők nevében, *Kindl József* segélyező egyesületi vezérigazgató a nagyközönség nevében, mely tanuja volt a helybeli főreáliskola fellendülésének a *Dischka*-era alatt, *Gallovích János* tanár meg tanártársai megbízásából köszöntötte fel az ünnepeltet, mindannyian az igazi érdem elismerésének meleg hangján. A pezsgőnél felállt *Dischka Győző*, az ünnepelt igazgató és tudósítók jegyzetei szerint körülbelül a következőket mondta:

»Nagyon vegyes érzelmek támadnak az emberben, midőn emlékezetébe hozzák, hogy élete Rubiconját átlépte. Mindazonáltal, ki élete könyvében bármely pillanatban akár az egyedül, akár a társadalommal szemben nyugodt lelkiismerettel zárhatja le a tartozás és követel rovatát, ki tudatában van annak, hogy ami a földi javakból neki esetleg osztályrészt jutott, amit élvezett, azt arca verejtékével, teste és lelke legjobb erőinek feláldozásával szerezte meg, arra nézve az emlékeztetés, hogy Isten kegyelméből már 1/2 századot átélte, korántsem vészkonngás, hanem gyengéd szózat, hasonló a búvájos esti harangszóhoz, mely nyugalomra int és pihenéssel kecsegtet. Beszéde további folyamán a szónok elmondja, hogy az élet nagy óceánján mindig úgy iparkodott sajkáját irányítani, hogy embertársai erkölcsi és anyagi érdekei soha károsodást ne szenvedjenek, hogy e sajkán a vitorlákat mindig a kötelességtudás feszítette, hogy annak egyedüli irányítóje az altruizmus volt és hogy kormánytársaként mindig az igazságszeretetet és méltányosságot iparkodott megnyerni. Hogy nem holmi illúziókban ringatja magát, midőn e tudatnak kifejezést ad, annak legszebb bizonyítéka, hogy ép azok jóindulatát, szeretetét bírja, kik legközelebb állnak hozzá, kiknek folyton alkalom jut tetteit mérlegelni, szívébe, lelkébe tekinteni. *Inczedy* gimnáziumi igazgatónak felköszöntőjére felelve, azt mondta, hogy ő van leginkább arra hivatva, hogy ezt a társintézetet testvérintézetnek nevezze, mert valóban testvér a testvérrel szemben nem gyakorolhat jobb indulatot, mint a mennyivel őt a ft. kollega urak kitüntetik. De neki a helybeli gimnázium több a testvérintézetnél, anyaintézet, mert emlőin szívta be tudományos kiképeztesének, esz- és szívkepzettségének alapvető csirait. Fogadja ezért az anyaintézet mindenkor fiui hódolatát; egykori tanára, örökös mestere: tanítványi halálját.»

Valahányszor *Dischka Győző* igazgató felszólalt s az est folyamán nem kevesebbet, mint 4 felköszöntőt mondott, szavait nagy lelkesedés fogadták.

Simon Béla tanár humoros tószjtjai szintén hozzájárultak a cigányzene mellett mulató társaság jókedvének fokozásához. Csak a késő éjjeli óra vetett véget ezen minden ízében sikerült bankettnek.

— **(A város jogügyi bizottsága)** tegnapelőtt délután *Zavaros Péter* h. polgármester elnökölte alatt ülést tartott, melynek első és legérdekesebb tárgya volt a *vasúti pályaudvar kibővítéséhez megajánlott hozzájárulás kötelezettsége*. Tudvalevőleg a legutóbbi városi rendes közgyűlésen *Aidinger János* a mellett kardoskodott, hogy mivel a kibővítés nem úgy történik, mint első ízben tervbe volt véve, tudniillik, hogy nem felfelé, a *Ráth* féle fatelep irányában, hanem lefelé, tehát a város jelentse ki, hogy a megajánlott 84 ezer forintos hozzájárulást visszavonja. A közgyűlés azonban ebbe nem ment bele, hanem a jogügyi bizottságot hívta fel véleményadásra.

A bizottság azonban kinyilatkoztatta, hogy kár volt az ügyet hozzá áttenni, miután a kérdés nem is tárgyalható, mivel a szerződésben a megajánlott hozzájárulás semmi feltételhez nincsen kötve. A szerződésben egyetlen passzus, a melybe kapaszkodni lehetne, az, hogy ezen terv keresztülvitelére a város 84 ezer frtot ajánl meg, de itt sincs megjelölve a mód, a hogy a terv keresztülvitelére történjen. Így tehát egyáltalán nincs mód rá, hogy a város a kötelezettséget magáról elhárítsa s a hozzájárulási összeget meg kell fizetnünk. Nem kevésbé érdekes tárgy volt, hogy a szódások, sörösök és tejárulók, kik áruikat megrendelés nélkül szállítják házról-házra, tekinthetők-e házalóknak és helypénzzel megrohátók-e? A bizottság erre igenlő választ adott, így hát azon szódások, sörösök és tejárulók, kik házalókönnyv nélkül, nem megrendelésre szállítják áruikat, hanem csak házról-házra járva, beszólnak oda és így kötnek eladást, helypénzzel ott nyomban az utcán megrohátók. — Foglalkozott a bizottság néhai *Káldy Sándor* hagyatéki ügyével. E hagyatéknak még a harmincas évekből származik s az akkori 1500 frtot tevő hagyatéknak ma vagy 30,000 frtot követelnek az örökösök. A bizottság kimondta, hogy az ügy elévült; különben is a hagyatéknak állaga sincs megállapítva s végül az örökösök egymás ellen ugys pörre vannak utasítva. — *Hesser Gerzson* a nőegylet mellett fennállt szinkör után helypénzesedés tárgyában kérvényt adott be, hivatkozván arra, hogy a szabályrendeletben ki van mondva, hogy a »szinjátszók« helypénzt tartoznak fizetni. A bizottság azonban kimondta, hogy a »szinjátszók« alatt nem a szinészet értendőik ezen esetben, hanem a bűvészek stb. foglalkozásu komédiásnép; de egyébiránt is kormányhatósági rendelet folytán a magyar nemzeti szinművészet a helypénzesedés alól ki van vonva s így a kérelem figyelembe nem vehető. — Végül tárgyalta a bizottság *Szabadka* város átíratát a mezői munkások és munkaadók közötti viszony szabályozása tárgyában, de mert e tárgyban *Szabadka* felíratát megküldi az országgyűlésnek és a kormány is éppen nemrég terjesztett be eziránt törvényjavaslatot és mert ez Pécsre nem is aktuális, az átírat egyszerűen tudomásul vétetett.

— **(Thea-estély.)** A pécsi jótékony nőegylet f. hó 12-én, a jövő vasárnap rendezi saját helyiségében harmadik thea-estélyét. Az estélyen *Taky Gyula* és neje *Schlauch Anna* fognak énekszámokat előadni. Így tehát az estélynek ismét meglesz a maga érdekes vonzóereje és sikerben bizonyára csatlakozni fog az első két estélyhez.

— **(Nagy-Kozár öröme.)** Régi kívánsága az *Nagy-Kozár* községnek, hogy postahivala legyen. Most teljesült ez a kívánsága, a mennyiben a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a pécsi posta és távirdaigazgatóság, — melynek kerületébe *Nagy-Kozár* tartozik, — ott postahivatalt állítson fel s a postamesteri állásra pályázatot hirdessen. Az új hivatal rövid idő alatt megkezdí működését s kézbesítő kerületébe *Nagy-Kozár*on kívül *Magyar Sörös*, *Hásságy*, *Püspök-Bogád* és *Romonya* községek fognak tartozni.

— **(Hivatalvizsgálat.)** Báró *Fejérváry Imre* főispán, *Trixler Károly* alispán, *Denk Lajos* számvevő és *Darócy Aladár* dr. főispáni titkár kíséretében f. hó 8-án és 9-én vizsgálatot tartott a pécsi-járásí főszolgabírói hivatalnál, hol mindent a legnagyobb rendben talált s elismerését fejezte ki úgy a hivatal vezetőjének, mint az összes hivatalnokoknak.

— **(Autonómiai választás a mohácsi kerületben.)** A mohácsi kerületben megválasztott kath. kongresszusi képviselő, *Vörös Mihály*, képezdei tanár lemondása folytán megürült helyre az új választások tegnap vették kezdetüket az egyes plébá-

niakban. A kormánypárt jelöltje ismét *Kanóc István*, miniszteri osztálytanácsos, ki a mult választásnál kisebbségben maradt; ellene *Vörös Mihály* volt választói *Dr. Antal Gyula* egyetem tanárt léptették fel, kinek megválasztása teljesen biztos, ha mindazok, kik a valódi autonómia hívei, kitartanak az új jelölt mellett s nem ülnek fel a kormánypárt konkolyhíntésének. Vannak ugyanis, kik a kormány jelöltjének győzelmét biztosítandók, az igazi autonómia híveinek táborát oly módon iparkodnak megosztani, hogy egy harmadik jelölt nevét hozták forgalomba néppárti jelszavakkal. Reméljük azonban, hogy a többség nem ül fel ennek a manővernek, hanem egyesült erővel segíti diadalra *Antal Gyula* zászlaját.

— **(Állami ovoda Pécsen.)** Salamon József kir. tanácsos tanfelügyelő a kultuszminiszter rendeletét, mely szerint a pécsi ovodák kibővítését és két új ovodának mielőbb való megnyitását kívánja, mivel 2400 ovodaköteles gyermeknek a meglévő ovodák elégtelenek. A polgármester rögtön előállt a replikával, hogy bizony lehetetlen dolgot kíván a miniszter, mert a városnak nincs pénze s mi ideig az államtól egy krajcárt sem kapunk. Ha olyan nagyon akarja a miniszter a pécsi ovodákat, tessék, nem áll ellene senki, építtessen az állam, adjon bele tanerőket, de mi csak úgy mehetünk bele, ha államsegélyt kapunk. Elhatározottat egy fölrirat készítése, melyben a létesítendő új ovodákra a közigazgatási bizottság államsegélyt kér.

— **(Adó-ügyek.)** A pénzügyigazgató havi jelentése szerint november hónapban a város területén befolyt 65.820 frt 27 kr., a mult év hasonló időszakában 59.126 frt 76 kr., tehát az idén 6693 frt 51 krral több. A f. év 11 hónapjában befolyt 336.760 frt, míg a mult év hasonló időszakában 301.421 frt, tehát az eredmény 35.339 frttal kedvezőbb, s ámbár a helyzet javult, a hátralék tetemesen csökkent, a pénzügyigazgató mégis fokozni óhajtja az adósróft, mert mint jelenti, utasítást adott a behajtó közegeknek, hogy különösen a nagyobb s fizetőképes hátralékosok ellen minden kimélet s személyaalogatás nélkül fogamatosítsák a végrehajtást, illetve az árveréseket. Behajthatlanság címén a f. egész évben összesen 5380 frt 18 kr. adót irtak le. Weitzner József felebbzett IV. oszt. keresetadójának leszállítása iránt, mivel az idén kisebb fizetése van, mint tavaly, de elutasított.

— **(Egy havi rend.)** A polgármester jelentése szerint a lefolyt november hónapban a közigazgatási iktatóba 2376 ügydarab érkezett be, amiből 2291 nyert elintéztést; a rendőrkapitánysági külön iktatóba beérkezett 1879 ügydarab, amiből 1802 nyert elintéztést. Bűnügy volt 2, vétség 22, kihágás 110, letartóztatva volt 131 egyén, kötött utlevéllel a város területéről kiutasított 42, kísérettel 1 egyén; cselédkönyv kiadatott 8, igazolvány 20, iparigazolvány 6. A szállodákban összesen 543 idegen szállott meg. A szocialista mozgalmak ebben a hónapban teljesen szüneteltek. A rendőrség hetenkint kétszer tartott razzsiát. Általános a panasz, hogy sok a városban a koldus; az idegen illetőségűek összefogdosztak és eltoloncoltattak, a helybeliek a szegényházban nyernek elhelyezést. A központban működő községi bíróságnál a hó folyamán beadatott 290 panasz, végrehajtás volt 76, árverés 1; a bányatelepi községi bíróságnál beadatott 60 panasz, végrehajtás volt 13. A megtartott egy utóállításon mérték alá került 1 helybeli és 3 idegen illetőségű hadköteles, egy sem vált be. A jövő évi ujoncozási munkálatok folyamatban vannak. November hónapban utadó fejében 6884 frt 87 kr. folyt be, vagyis 1763 frt 48 krral több, mint a lefolyt év hasonló időszakában.

— **(Az árvák pénze.)** Zavaros Péter árvaszéki elnök jelentése szerint november hó folyamán a pécsvárosi gyámpénztárban kezeltetett összesen 655.080 frt érték, ebből 12.093 frt 02 kr. készpénz és 22.746

frt 33 kr. tartalékalap. A hó folyamán összesen kiadatott 17.303 frt 63 kr. A kamathátralék kitesz 7770 frtot. Magán feleknek jelzálogi biztosíték mellett 1900 frt kölcsön adatott. Az árvaszéki ügykezelés a főispán által megvizsgáltatott. A gyámpénztárt a polgármester váratlanul megvizsgálta, rendben levőnek találta.

— **(Öngyilkossági kísérlet.)** Tegnap este jelentették a rendőrségen, hogy a Bányatelepi-ut 25. szám alatti házban *Horváth Pálné* szül. *Máthé Julianna* öngyilkossági kísérletet követett el, megmérgezve magát. *Ludvig* Ferenc dr., városi tisztiorvos, *Kovács Antal* ügyeletes rendőrbiztos kíséretében azonnal a helyszínére sietett és konstataálta, hogy az asszony gyufaoldatot ivott. Nyomban hánytatót adott be az eszméleténél levő asszonynak s az így kellő időben érkezett orvosi segély megmentette az asszony életét. Beszállították ápolás végett a városi közkórházba, a hol nem sokára jobban lesz. Ami az öngyilkossági kísérlet okát illeti, a harmincéves asszony azért akart megválni az élettől, mert a férje — a ki bányász — féltékeny volt rá és gyakran előfordult náluk a családi perpatvar.

— **(A népkönyha megnyitása.)** A pécsi jótékony nőegylet népkönyháját folyó hó 16-án (csütörtökön) nyitja meg. A népkönyha-bizottság e napon délelőtt 9 órakor ülést tart, melyen a felvételek iránt határoz, mivel eddig is igen tömegesen jelentkeztek a népkönyhába. A szegény felnőtteken kívül az idén is 80 iskolásgyermek fog ebédet nyerni a népkönyhában.

— **(Felismert zsebtolvaj.)** *Mészáros György*, napszámos, még november 15-én este bement a Dollinger borivójába és a zsebében érezvén vagy negyven forintnyi vagyonát, ott iszogatni kezdett. Az ivóban megismerkedett egy állítólag szabolcsi lakos napszámossal és fizetett neki is. Így vagy négy forintot elmulattak, mikor *Mészáros* egészen be volt már állítva, úgy, hogy a cimborája segítségével juthatott csak haza. A hálás cimborája még a lakásába is bekalauszolta, le is vetkőztette s aztán a berugott embernek jó éjszakát kívánva, odább állott. Mikor *Mészáros* másnap felebredt s kereste a zsebében a 36 forintját, az nem volt sehol. Mérget mert volna azonban rögtön rá venni, hogy a cimborája lopta el s ezért megindította a kutatást a feltalálása végett. Kereste Szabolcsra, de bizony ott nem találta; összejárt sok falut, azonban sehol sem akadt reá. Már le is tett a reményről, hogy a zsebtolvajt feltalálja, mikor tegnap itt a városban találkozott vele. Rögtön nyakon csipte és vitte be a rendőrségre. A jómadár először tagadott mindent, de aztán bevallotta, hogy *Kun József* nek hívják, mislenyi lakos s be szokott Pécsre járni napszámba. Így találkozott a korcsmában a károssal, kit mikor hazakisért s az elaludt, kikutatta zsebet és az ott talált 36 forintot bizony ellopta s azóta el is költötte. A felismert zsebtolvajjal most a bíróság végez.

— **(Anyja és fia halála.)** Mohácson szerencsétlenül járt szerdán hajnali három óra tájban *Balázs Pálné Bunda Éva*. Már hosszú évek során át kereskedett élelmi szerekkel, gyümölcsessel, korán érő zöldség neműekkel. Szorgalmas, iparkodó, ügyes vevő és eladó volt. Sokat utazgatott a szomszéd városok nagyobb piacaira, sőt a budapesti vásárcsarnokban is állandó évi helybélő volt. A mohácsi kertészkedő gazdáktól sok mindent össze vásárolt és szállította tovább, újabban a külföldre is kezdett már szállítani. Szerdán hajnalban, amikor néhány kocsi krumplit akart *Eszék*re vinni eladás végett, sötét hajnal volt még. Alig haladt kocsijával mintegy tíz perccel a K.-Baross utcán, a református temető közelében levő »Bég rétje« hidig, a nagy sötétben nem látta az utat, a kocsi lefordult a sáros patak mocsarába és a rakomány burgonya fölétük kerülvén, agyon nyomta az anyát 18 éves fiával együtt. Az utána jövő kocsival, mikorra

oda értek, már halva volt anya és fia. A sötétben nagy nehezen leszedték róluk a zsákokat és kiemelve a hullákat a szerető férjnek és apának haza vihették a feleség és fiu holttestét. A kora hajnali órákban gyorsan ment szájról-szájra a szomorú és megrendítő esemény. Mohács gyümölcskereskedését is nagy csapás érte ezen szerencsétlenség által. Nincs most senki, aki a gyümölcsöt oly nagyban vegye a termelőtől és szállítsa. A püspöki uradalomnak a szigeten levő nagy gyümölcsösének termését *Bunda Éva* vette meg ezrekért.

— **(Egy karperecért.)** Négy év előtt történt az eset, hogy egyik városi erdőőr, miután gorombáskodási gyakorlatait elvégezte, erdei kártétel miatt feljelentette *Kószits Kamill* és *Szinkovich Károly* akkor még megyei aljegyzőket, akik a Kardos-ut bokrai közt egy elveszett karperecet kerestek. Annak idején el is marasztalták a városi községi bíróságnál a két aljegyző urat fejenként 80—80 kr. kártételben s megfelelő bírságösszegben. Az ügy III-ad fokú elbírálás végett ma került a közigazg. bizottság elé, amely a panaszlatokat felmentette a fizetés alól, miután belőn igazolva, hogy nevezettek ott semmi kárt nem okoztak, csak az erdőőr jelentette föl őket boszúból.

— **(A magyar királyi államvasutak)** gépgyáranak vezérügynöksége a gépgyár gyártmányainak eladásával *Baranya* és *Tolna vármegyékben Fabritzky István* mohácsi céget bizta meg.

— **(Kölcsönös Segélyező-Egylet Mohácson.)** A Mohácson alakuló félben levő »Kölcsönös segélyező egylet« alapítói immár annyira haladtak munkálatukkal, hogy a már megválasztott igazgató választmány megtartotta első ülését szerdán az esteli órákban. Jelen voltak: *Jagits József* elnök, orsz. képviselőn kívül, dr. *Medgyessy Béla* vezérigazgató, dr. *Kantz Adolf*, dr. *Philipp Ferenc* egyl. ügyész, dr. *Réder Károly*, *Auber Vilmos*, *Auber Károly*, *Bárany Lajos*, *Brkits Dávid*, *Herger Alajos*, *Jahoda Ede*, *Sepác István*, *Sebők Mihály*, *Szablár András*, *Schneider Ede*, *Belyanszki Milován*, *Pribék József*, *Egrich József*, *Mártinkovits Mátyás*, *Ullein Lajos*, *Csernyánszky József*, *Mohl Gábor* és *Briglovits Imre* ig. vál. tagok. Az ülés az egyletnek újévkor leendő életbe lépésére vonatkozó tárgy felett tanácskozott, köztük arról is, hogy egy gyakorlattal bíró, ügyes könyvvivőnek alkalmazása céljából nyílt pályázatot fog hirdetni a lapokban. Örvendetes tudomásul szolgál, hogy a nagy közönségben olyan, egyáltalán nem remélt nagy érdeklődéssel fogadták az egylet alakítását, hogy a még künn levő aláírást gyűjtő iver beérkezése után heti 1200 darab 50 kros betét jegyzése biztosítva van. A nagy közgyűlés vasárnap, e hó 12-én délután 2 órakor tartatik meg az iparosok olvasóköre disztermében.

— **(Zsolnay Vilmos adója.)** A ma megtartott városi közigazg. ülésben nagy vita tárgyat képezte *Zsolnay Vilmos*, majolika-gyáros házberadójának ügye, melyet *Dragonescu Döme* pénzügyigazgató referált. E szerint *Zsolnay Vilmos* magánlakása 17 szobát és 4 előszobát tesz, melyért az adókövető közegek 1200 frt mérsékelt évi bért állapítottak meg s ez után vetették ki az adót. Tekintettel arra, hogy *Zsolnay Vilmos* 18 év óta házberadót nem fizetett, az adó az idén visszamenőleg 5 évre rovatott ki, az előző évek adótartozása törvény szerint elévült. Ez ellen a kirovás ellen *Zsolnay* felebbezett, fölhozván felebbezésében, hogy úgy ő, mint gyermekei szintén munkásai a gyárnak, tehát nekik is megjár az a kedvezmény, ami a munkás lakásoknak. A felebbezés folytán a közig. bizottság egy szűkebb albizottságot küldött ki, amely *Zsolnay* lakásának házberjövendelmét 400 frtban véleményezte megállapítandónak. A pénzügyigazgató előterjesztése elutasítandónak ajánlja a felebbezést, mert csakis a bérfizetés nélkül adott munkáslaká-

sok az adómentesek, de nem a gyártulajdonos magánlakása, ami elég kényelmes és nem túl magas az érte megállapított évi 1200 frt bér. Ez ellen *Egry József, Zárai Károly és Ráth Mátyás* szólottak föl, az utóbbi azt is fölhozván, hogy akkor mire való volt az albizottság kiküldése, ha a pénzügyigazgató ur önkényesen rójja ki az adót? A főispán szavazásra teszi föl a kérdést s ebben 7 szavazattal 5 ellenében a pénzügyigazgató előterjesztését fogadták el, mely szerint Zsolnay Vilmos 1200 frt házbérjövédalom után tartozik az adót megfizetni, még pedig 5 évre visszamenőleg.

— **(Tüzeset.)** Magyar Peterd község határában *Balog János* szőlőföldjén, f. hó 5-én délután, kigyuladt egy szalmakazal, melytől a nagy szélben csakhamar tüzet fogott a mellette levő polyva kazal is és mindkettő teljesen leégett; a kár ör. *Kin János, Szili János és Szilcer János* magyar-peterdi lakosokat érte. Az asztagok biztosítva nem voltak. A tűz keletkezésének okát kideríteni nem lehetett, azonban valószínűleg gyújtogatásból származott.

— **(Tilos gyümölcs kereskedés.)** *Klein Henrik* kereskedő, kinek a városháza alatt van boltja, már több ízben észrevette, hogy az Irgalmasok-utcájában levő házában berendezett gyümölcsraktárából hiányzik egy-egy kosár gyümölcs. Nem mert senkire se gyanakodni, azért nem is tett jelentést a rendőrségen, míg végre tegnap este a véletlen a kezébe juttatta a tolvajokat. Mikor ugyanis hazament, találkozott a kapu alatt a házban dolgozó két lakatosinással, kiknél egy-egy kosár jóféle alma volt, vagy 82 darab. Nyomban kérdőre vonta őket s azok a rendőrségen be is vallották, hogy ők a tolvajok. A házban dolgozván, szemet vetettek a gyümölcsraktárra s elhatározták, hogy belekóstolnak a tilos gyümölcskereskedésbe. Kulcsot csináltak hozzá s ilykép naponként lopkodták a raktárt és vagy 60 frt kárt okoztak így a károsnak. Persze egyik a másikra tolja most a lopást s majd a vizsgálat állapítja meg bűnösségüket.

— **(Megkerült sertésfalca.)** *Dani József*, aderjási lakosnak, 18 darab sertése hizott otthon az óljában. Egy szép reggelre virradóra aztán nem talált ott egyet sem; mind elhajtották ismeretlen tettesek. A gazdának így 900 forint kára lett volna, hát sietett az esetet a csendőrségnek bejelenteni. A nyomozás megindulván, *Vaiszló* határában mind a tizen-nyolc sertést megtalálták s így azok visszakerültek gazdájukhoz. Ugy látszik, a tettesek nem bíztak a szerencsében, hogy sikerül nekik a lopott sertéseken tudadniok s végre is *Vaiszló* mellett elhagyták a falkát. Hogy kik voltak a tolvajok, még eddig nem tudják.

— **(Boszu műve.)** *Dombovári* levelezőnk írja, hogy a folyó hó 6-án éjjel fél 12 órakor a harangok rémes kongására és a tűzoltók harsogó trombita szavára ijedten ébredtek fel mindazok, a kik ebben az időben aludni szoktak. Ugyanis *Farkas Vendel*, *Dombovár* község birájának háza égett oly borzasztó módon, hogy egészen veresre festették a fel-fel csapkodó lángok az eget. Bárhogy erőlködtek is *Dombovár* derék tűzoltói a tüzet lokalizálni, mégis leégett a ház melléképületeivel együtt és benn égett a több métermázsára menő gabnaféle is. A tűz keletkezésének oka még eddig ismeretlen ugyan, de általános a meggyőződés, hogy boszu műve volt. Ugyanis *Farkas Vendel*, mint bíró, a község érdekei megvédelmezésére kifejtett erélyessége által sok ellenséget szerzett magának. Legutóbb is a vármegye rendeletére az adóhátralékok szigorú behajtása körül a képviselőtestületnek, egy zsebbe vágó határozat hozataláért leginkább őt okozták és igen gyakran lehetett találni — ezek után — boszura vágyó embereket. Azért most, amint valaki megtudta, hogy a bíró háza ég, rögtön e szavak hagyták el ajkát: »Boszu műve volt!» És ha csakugyan az volt, akkor meglehet elégedve a boszuálló, mert műve teljesen sikerült. Mert

habár biztosítva volt is a bíró vagyona a község által, mégis jelentékeny a saját kára is és azonkívül *József* nevű fiának kezei is sulyosan összeégtek. Más verzió szerint nem gyújtogatás esete forog föl, hanem véletlen szerencsétlenség. A csendőrség erélyesen nyomoz.

— **(Felülfizetések.)** A pécsi szabómunkások szakegyletének nov. 28-án tartott ünnepélyén felülfizettek a következők, kiknek e helyen mond köszönetet a rendezőség: Az építő munkások dalárdája 2 frt, építő szakegylet 1 frt, keramikai szakegylet 1 frt, önképző egyesület 1 frt, *Szeibert F.* 2 frt, *Viszt P.* 1 frt, *Kopp F.* 50 kr., *Koncsicska J.* 30 kr., *Mahovec J.* 20 kr., *Cigler V.* 10 kr., *Szabó J.* 10 kr., *Ádám Gy.* 10 kr., *Bejok J.* 10 kr., *Schmira K.* 10 kr., *Gántner F.* 1 frt, *Kulin H.* 60 kr.

— **(Tiszt urak a színházban.)** Véres kimenetelű összeszólalkozás, valóságos utcai botrány tartja most izgalomban Debrecen közönségét. *Szlávy József* huszárhadnagy kardjával sulyosan megsebesítette *Mérő Béla* ujságíró, aki őt a színházban tisztességtudásra figyelmeztette. Ősi szokás a debreceni színházban, hogy az ottani helyőrség tisztjei kedélyesen diskurálnak és hangos beszélgetésükkel zavarják az előadást. Olykor megesik, hogy kalábriást is rögtönöznek és ilyenkor a színház legmesszebb ülő kibicei is figyelemmel szokták kísérni a kedélyes kártyajátékot. Kedden este vendége volt a színháznak: *Littkéné-Komáromi Mariska* lépett fel a *Vereshajuban*. A közönség egy ideig nyugodtan élvezhette a gyönyörű játékot, egyszerre azonban hangos diskurzus zavarta meg az előadást. Az első sorban *Szlávy József* honvédhuzárhadnagy hangosan társalgott a szomszédjaival. A közönséget nagyon kellemetlenül érintette ez a tapintatlanság és többen püsszegéssel adtak kifejezést boszankodásuknak, *Mérő Béla* hírlapíró, a *Debreceni Ellenőr* munkatársa, pedig odaszólt a hadnagynak felé:

— Csendet kérünk!

Szlávy huszárhadnagy erre föllállott, kiment és a jegyszédővel kiszóllította a hírlapíró. *Mérő Béla* fölvonás végével kiment a színház elé, ahol a hadnagy várakozott reá. A hírlapíró udvariasan szólt hozzá:

— Itt vagyok! Parancsoljon velem.

Szlávy azonban válasz helyett arcul ütötte *Mérőt*, aki a sikos járón megcsuszott. A másik pillanatban már talpon volt s a kitudult közönség előtt megdühödve kiáltotta a hadnagynak:

— Nem úgy, hadnagy ur! Meghalunk, de nem hagyjuk magunkat!

És a kezében levő látcsővel arcul ütötte a tisztet. *Szlávy* pedig ekkor megselekedte azt, amivel egy csöppet sem sikerült kiköszörülnie a tisztességtudásán ejtett csorbát: kardot rántott és a menekülő hírlapíró üldözöbe vette. A nyílt utcán nagy néptömeg nézte, mint hajszolja a hadnagy kezében a sulyos lovassági karddal a védtelen fiatal embert. *Mérő* végre megállott, mire a hadnagy ütötte-verte kardjával, míg csak a hírlapíró vértől elborítva össze nem esett. Azonnal ápolás alá vették. Három orvos volt elfoglalva a sebek bevarrásával. A brutális tettnek csakhamar híre terjedt az egész városban. Jekelfalussy és *Percel* tábornokok érdeklődtek a sebesült hógyléte iránt. A hadnagy ellen megindították a vizsgálatot. Természetesen mindenütt erélyesen követelik a brutális hadnagy szigorú megbüntetését.

— **(Elnöki jubileum.)** Tíz éve lesz, hogy *Sávell Kálmán*, kuriai bíró, a pécsi kir. törvényszék elnökévé kinevezetett. Ez alkalmából a pécsi kir. törvényszék birói kara az elnök tisztületére holnapután (szombaton) bankettet rendez, ezt megelőzőleg pedig tisztelni fog az elnököt. A törvényszék kezelő személyzete a birói kar után szintén tisztelgésre megy az elnökhöz s szombathoz egy hétre, folyó hó 18-án szintén bankettet rendez a jubiléum tisztületére.

— **(Pótvásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Tolnamegyében levő *Kónyi* községben az október 7-ére eső, de elmaradt országos vásár helyett folyó hó 22-én pótvásár tartassék.

— **(Ritka jubileum.)** *Pekár Lajos* tamásii ev. lelkész, — mint nekünk írják — ritka jubileumot ül a jövő héten. Ekkor ünnepli életének 88-ik és lelkészkedésének 60-ik fordulóját. A jubileumi ünnepen igen számosan vesznek részt az ország minden részéből, és az ünnepi istentiszteletet maga *Baltik* püspök végzi. Az agg jubiléum egészségének és erejének teljes birtokában van.

— **(Eljegyzések.)** *Heisler* *Jakab*, emődi (borsódmegyei) uradalmi tisztartó, özv. *Grünwald* *Mórné* leányát, *Mariskát* *Faddról* eljegyezte. — *Deutsch* *Antal*, budapesti kereskedő jegyet váltott *Borovitz* *Jozefinnel* *Duna-földváro*t.

— **(Mária szeplőtelen fogantatása.)** Az egyházi évben, amely advent vasárnapjával kezdődik, első nagy ünnepét ünnepli tegnap a keresztény világ. Az üdvözítő anyja szeplőtelen fogantatásának ünnepe volt ez, melyet bárcsak e század második felében emelt hitágazattá az anyaszentegyház, már a régi keleti egyházban a hatodik század elején ünnepeltek. A nagy nyolcados ünnep alkalmával Pécs összes katolikus templomaiban ünnepélyes istentiszteleteket tartottak.

— **(Halálozások.)** Győrött elhunyt *Laca* *József*, nyugalmazott kuriai bíró, a *Lilipó*rend lovagja, életének 68-ik évében. Az elhunytat a régebbi időből Pécsen is igen ismerték, mert a hatvanas években itt működött mint *Baranyemegye* törvényszékének bírójá. — *Ámonn* *János*, életének 64-ik évében tegnap délben elhunyt. Temetése holnap (pénteken) délután 4 órakor lesz a *budaikülvárosi* temető halottasházából. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmisét folyó hó 11-én tartják az *Ágostontéri* plébániatemplomban.

— **(Betört színházi pénztár.)** A tolvajokat éppen úgy lehet osztályozni, mint mindent a világon. Főbb részekre osztva vannak okos és ostoba tolvajok. Az első fajtaához tartoznak azok, akik különös előszeretettel keresik fel a bankárok pénztárát s több hasonló helyet, míg az utóbbiak egy alosztályát a nagybecskerekiek képezik. Ezek a jómadarak ugylátszik agylágyulásban szenvednek, különben aligha szánnák rá fejüket olyan tette mint a milyent hétfőn délután követtek el. Régi kedvelt pécsi színészünknek *Peterdynek*, a ki társulatával *Nagy-becskereken* játszik pénztárosnője ugyanis déli 1/2 órakor hazament, s bezárta a pénztárt. A kulcsot azonban nem huzta le s ezt az alkalmat használta fel valamelyik csirkefogó holmi parázs-betörésre. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a pénztárban véletlenül nem volt több hét forintnál, amely kis összegnek hűlt helyét találta délután a pénztárosnő.

— **(Megvert asszony.)** *Cun* községben *Tóth* *Mari*, ottani leányzó, régi ellensége volt *Simon* *József*. Ez ellenségeskedést még asszonykorában sem szüntette be ellene s addig kereste az alkalmat boszujá kivitelére, míg végre most megtalálta azt. *Tóth* *Mari*, mikor az ellenfele reátámadt, *Bene* *János* udvarába menekült be; de a dühös ember ide is követte s az udvaron utolérvén, földre teperte és összerugdosta. Az asszonyt sebesülten, megverve vették ki a kezei közül s a verekedő ember ellen megtették a feljelentést a bíróságnál.

— **(A megszökött Trilby.)** Szintársulatunk tavalyi énekes szubrettje, *Hegyessi* *Rózsa*, kellemetlen hír áldozatává lett a napokban. *B. Polgár* *Béla* szintársulatánál *Eperjesen* játszott s ott bár »*Trilby*«-t igen határozatosan alakította, mégis megvált a társulattól, mert betegeskedik. De mert igazgatója az orvosi bizonyítvány dacára sem tartotta szükségesnek értesíteni, hogy felmondását elfogadja, *Hegyessi* sem várt, hanem elutazott. Valami

szenzációéhes riporter aztán a »Megszökött Trilby« cím alatt telekürtölte azzal a hírrel a lapokat, hogy megszökött s Bécsbe ment az után, a kit szeret. Hegyessi most kinyilatkoztatja, hogy ez a hír koholmány, ő nem szökött meg, nem ment Bécsbe, hanem anyjánál lakik Budapesten és orvosi gyógykezelés alatt áll.

— **(Jó szívek figyelmébe.)** »Ingóbingó rózsaszálak zöld pázsitra ejtve: Kis gyermekek, van-e szív, mely forrón ne szeretne?« Így szól a lantos a kedves kicsikéről, a kinek így karácsony körül mindenki igyekszik örömet okozni. Igen ám azoknak, a kiknek vannak szülei, hozzátartozói, de a kinek senkije sincs, mint azoknak a szegény árvagyermeknek ott a megyei árvaházban, hát azok ne örüljenek a kis Jézus születésének?! Azzal a kérelemmel fordulunk azokhoz az emberbarátokhoz, akiknek az Isten jó módot adott s nincsen odahaza kicsikéjük, a kinek számára karácsonyfát állítanának: gondoljanak ezekre a szegény árvákra s szívből jövő adományait küldjék el a megyei árvaház gondnokához: Keller István várnagyhoz, aki készségesen elfogad bármi csekélységet. a mi örömet okoz majd a szegény árva kicsikének a kis Jézus születése napján.

— **(Pécs város közegészségügye)** a lefolyt hóban általában véve javulást mutat, amennyiben a megbetegülések és a halálozások száma apadt. Csupán a kórházak betegforgalma emelkedett, mert míg októberben az összes pécsi kórházakban 670 beteg ápolatott, addig november hó folyamán 800. Élve született 111 gyermek, nemre nézve 58 fi- 53 nőnemű, meghalt 93 egyén, halva született 5 gyermek. Házasságra lépett 37 pár. Közkölségen ingyen gyógyszerrel látott el 190 egyén. Az élelmi piacok naponta megvizsgáltattak, kifogásolás nem történt. Ebmarás 7 esetben fordult elő, a megmaradt beszállítottak a budapesti Pasteur-féle intézetbe. Védhimlővel beoltott 14, újraoltott 49 gyermek. A dajkaságba adott 32 gyermek megvizsgáltván, egészségeseknek találtak. November hó folyamán 20 egészségtelen nedves lakás lett rendőri asszisztenciával kiüresítve.

— **(Tolvaj Mikulás.)** Miklós estén nagy örömük volt a jó gyermekeknek, akiről a Mikulás bácsi nem feledkezett meg. Az apró cipőcskéket kirakták az ablakokba, ahol megteltek dióval, mogyoróval és cukorral. Történt azonban egy belvárosi házban, hogy a Mikulás bácsi jövele szomorúságot okozott két kis babának. Nem hogy cukrot tett volna a cipőcskébe, hanem elvitte azokat. Vacsora után ugyanis a jó nagyapó kirakta a kis unokái cipőit az ablakba.

— No most várjatok gyerekek, amíg jön a Mikulás bácsi, aki telisteli tölti a cipőcskéket mindenféle jóval.

Persze a kis babák nagyon várták a Mikulás bacsit és folyton kérdezték, mikor jön már.

— Majd zörgetni fog az ablakon — mondta a nagyapó rejtélyesen és kiment az utcára, hogy majd telerakja cukorral a cipőcskéket.

Künn fölnyul a jó öreg az ablakba, de bizony hiába tapogatja végig a párkányt, hogy a cipőcskékre akadjon, mert azok szórinszálán eltűntek onnan. Bizonyosan valami tolvaj járt a Mikulás előtt, aki a cipőket elemelte onnan.

Videki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Ha kedveseinket karácsonyi ajándéktárgyakkal ohajtjuk meglepni, úgy ne sajnáljuk Schönwald Imre kirakatait megszemlélni, és ez üzletben felhalmozott pazar kiállítású most

érkezett karácsonyi ujdonságokat, nevezetesen pedig brilláns, opál, igazgyöng nyakfüzőket, nyakláncokat, medaillonokat, arany uri és női láncokat, arany uri és női órákat, ezüst ét-szereket, dísztárgyakat, arany, ezüst servióket, legujabb külföldi bőr garnitúrákat, párisi és külföldi iparművészeti árukat stb. megtekinteni, melyek a legjutányosabb árak mellett árusítatnak el.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL;

Brood	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	" 1901. sz. *)	gyors " "	8 " 24 "
Bécs	" 8711. sz. **)	vegyes " "	8 " 29 "
Vinkovce	" 8702. sz.	személy " "	9 " 49 "
Budapest	" 1905. sz.	" " d. e.	11 " 33 "
Uj-Domb.	" 1953. sz. ***)	vegyes " d. u.	2 " — "
Brood	" 1906. sz. ***)	személy " "	4 " 20 "
Bécs	" 3701. sz.	" " " "	6 " 34 "
Brood	" 1908. sz.	" " este	8 " 18 "
Budapest	" 1909. sz.	" " éjjel	11 " 30 "
Mohács	" "	" " reggel	5 " 35 "
"	"	" " d. e.	9 " 49 "
"	"	" " d. u.	4 " 20 "
"	"	Tv. szsz. este	8 " 18 "

Minden alkalommal átszállás Villányánál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől és Dombóváron a Fiume-budapesti gyorsvonathoz Bpest felé.

***) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8814. sz. vegyesvonathoz Nasic felé.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

Budapestről	1904. sz. *)	személyv. reg.	5 ó. 15 p.
Broodról	1907. sz.	" " "	8 " 01 "
Uj-Domb-ról	1942. sz.	vegyes " "	8 " 23 "
Bécsből	909. sz. **)	személyv. " "	9 " 33 "
Broodról	1905. sz.	" " d. e.	11 " 18 "
Budapestről	1906. sz.	" " d. u.	4 " 10 "
Vinkovcéről	1921. sz.	vegyes " "	5 " 50 "
Budapestről	1902. sz.	gyors " este	8 " 5 "
Bécsből	8712. sz.	vegyes " "	7 " 56 "
Broodról	1909. sz.	személy " éjjel	11 " 02 "
Mohácsról	"	" " reg.	8 " 01 "
"	"	" " k d. e.	11 " 18 "
"	"	" " d. u.	5 " 50 "
"	"	Tv. szsz. éjjel	11 " 02 "

Minden alkalommal átszállás Villányánál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8812. sz. vegyesvonathoz Nasic felé.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

Művészet, irodalom.

○ **Vasgyáros.** Ohnetnek nagyhatású, egyes jellemző mondásai révén már a köztudatba átmert színművét, a »Vasgyáros«-t bizony színészeink a teljes készületlenség feltűntetésével adták keddenslépten-nyomon voltak nyelvbotlások és a szerepnemtudás folytán beállt határozatlan feleletek és kínos pauzák. Kivétel volt ez alól mindenek előtt *Hevesi* igen eredeti Moulinetje, *Szohner* Olga kedves Susanneja, *Hunyady* tökéletesen kielégítő Préfont bárója, *Körösy* Juci élénk Sophieje és *Erdélyi* régi jó Octaveja. Ezek azonban epizód-alakok lévén, a készületlenség a főalakoknál annál

inkább bosszantó volt. Még *Angyal* Ilka nyelve is megbotlott egypárszor, a különben igen jól alakított Athenais szerepében és *Csikyn* minden szép játéka mellett is észrevehető volt a határozatlanság. *Benkő* Jolán és *Bognár* a régi jók voltak, *Delli* Bligny hercege azonban szintelen volt. Mindehhez hozzájárult, hogy Claire szerepét *P. Kovács* Mariska adta. Vállalkozását minden tekintetben feltűnő igyekezettel akarta sikerre juttatni; e sikert, elismeréssel is kell honorálnunk, de hiába, nincs neki olyan erős tehetsége, megfelelő fizikai organuma, hogy ilyen elsőrangú drámai szerepet megjátszhatna. Ő nem a büszke Claire volt, kiről Athenais azt mondja, hogy »megtörtethetlen«, — hanem igenis egy megtört, gyenge, siránkozó Claire. Voltak ugyan jó jelenetei is, de éppen a leghatásosabb jeleneteket rontotta meg művészi és fizikai erejének hiánya. Az előadáson a gyér közönség tapsolt ugyan, a mit Csiky és ő meg is érdemelt, de ez a taps is hideg és gyenge volt, no mert hát kevesen voltunk s boszankodtunk nemcsak a készületlenség, a nyelvbotlások miatt, de magunkra is, hogy mért vagyunk olyan kevesen, hogy még egy tisztességes tapsvihart se tudunk összehozni, hogy látnák legalább színészeink, hogy mi nem kritizálni, hanem gyönyörködni járunk a színházba s ha ők ezt nem is tudják a megszokott sikerrel előmozdítani, azért mégis jóakarattal vagyunk irántuk és nem mondjuk fel a régi barátságot. (→)

○ **Odry Lehel Szegeden.** Mint érte-lünk, *Odry* Lehel, a magy. kir. operaház nyugalmazott énekművésze, legközelebb a szegedi színházban vendégszerepel. Két estére terjedő vendégszereplése alatt a »Faust«-ban is fel-lép, mely ő vele Mefiszto szerepében nálunk már háromszor került színre telt ház előtt.

○ **Főpróba** A *Bibliás ember* főpróbáját ma tartották meg a színházban s az ott levők elragadtatásuknak gyakran adtak méltó kifejezést. Az a magas, klasszikus zene, mely a Bibliás ember szerzőjét oly népszerűvé tette; ma itt is elbájozt mindenkit. A zenekar, mely teljes 12 taggal szaporított, valóban nagy és szép munkát végez a zeneművészet nagy mesterének művével s ha feladatának oly mértékben fog megfelelni, mint a mily ambícióval végzik kötelességüket, akkor már szép sikert fog aratni nálunk is a *Bibliás ember*. *Békési* karmesteré az érdem, hogy e bájos művet már most fogja élvezni a közönség. Az ő szorgalma és kitartó munkássága nélkül talán soha sem ismernénk a világhírű *Bibliás embert*. Elismerés illeti érte az igazgatóságot is, hogy megszerezte nagy áldozatok árán a művet. Ugy halljuk, hogy már ez előadásra lebontják a színpad elejét s a zenekart telemelik. Egyben felkérjük a közönséget, hogy ezen előadásokor pont 7 $\frac{1}{2}$ órákor legyenek a helyeiken, mert igen gyakran zavarólag hat a zenét kedvelő és figyelő közönségre a későn jövők lépés zaja, beszélgetése. Különben is általános a panasz, hogy itt nálunk soha egy operette vagy opera nyitányát élvezni nem lehet a nagy láрма és lépések zajától. Más színházaknál az a szokás, és helyes, jó izlésre mutató szokás, hogy amint a karmester felül a zenekar elé, siri csend lesz a színházban. Tessék megnézni ezt másutt. Hisszük azonban, hogy a mi lelkes közönségünk is telkarolja ezután ezt a szokást s oda hat, hogy a nyitányt is élvezhesse teljes egészében. Különösen az ilyen műveknél, mint a *Bibliás ember*, a hol már az első néhány taktusnál, az első motívumoknál megérteti a hallgatósággal a szerző a darab jellemét és szépségét. Ugy halljuk, az operára már óriási a jegyvétel.

○ **Színházi hírek.** A vasárnapi premierre nagyban készülnek színészeink. Tegnap a *Trilby*-ből is teljes próba volt, de ami szokatlan a próbák történetében, az megtörtént, t. i. nem lehetett próbálni teljesen, mert a személyzet a nagy nevetéstől nem tudott komolyan próbálni. A két alak, mit *Andorffy* és *Benkő* e darabban bemutat, az páratlanul mulatságos. S ha ehhez még hozzávesszük a sze-

rencsés kínai osztályorsjáték nyertesét, Stern urat (Borbély), meg az aggszűzek nevetséges helyzetét s a Barisson lányok amerikai tempóit, úgy bátran elmondhatjuk, hogy a könyvezésig fogjuk magunkat kinevetni. Az igazgatóság megszerezte s már ki is osztotta a népszínházban nagy tetszést aratott *Ördög mátkája* című népszínművet, melyet *Gézi*, a *Gyimesi vadvirág* szerzője irt. Ehhez a darabhoz teljes torockoi öltözeteket készített az igazgatóság, még pedig — a természetesség teljes kedvéért — Torockon.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Megyénkben a legújabb statisztikai kimutatás szerint az állatjárványok állása a következő: sertésorbánc Vaiszlón 1 udvarban, sertésvész pedig Dencsháza, Devecser, Maty, Varasd és Terehegy községekben uralkodik. Somogyvármegyében lépfene 1 községben 1 udvarban, veszettség 2 községben 3 udvarban és sertésvész 33 községben uralkodik. Tolnavármegyében lépfene 1 községben 1 udvarban; veszettség 6 községben 6 udvarban, végül sertésvész 20 községben van elterjedve. Pécsett veszettség 2 udvarban és bőrféreg 1 udvarban uralkodik.

□ **Sok a cserebogár.** Nem az életben, hanem a földmívelésügyi miniszter egy rendeletében, amelyet ma küldtek le a városhoz. Nem éppen időszerűen arról panaszkodik, hogy nem irtják eléggé a cserebogarat az országban, pedig rendelet van róla. Azért adja most ki ezt a szigorubb rendeletet. Hát majd ezt is odateszik az előbbi mellé.

□ **Ingyen oltóanyag a sertésvész ellen.** Gazdákat és sertéshizlálókat érdeklő, fontos ujításról adott ma hirt a földmívelésügyi miniszter a városnak. Tudatta, hogy Kőbányán a sertésvész ellen való oltásra használatos vérsavót külön telepen állítatja elő s ingyen bocsátja a gazdák rendelkezésére. A vérsavó-szükségletet az említett miniszteriumnál kell bejelenteni.

□ **A vetések állása és a mezőgazdasági állapot december hó 1-én,** a földmívelésügyi m. kir. miniszteriumhoz az állandó gazdasági tudósítoktól beérkezett jelentések alapján a következő volt: November hó végén bekövetkezett kisebb mérvű csapadék az ország nagy részében meglehetősen jó hatást gyakorolt a hosszan tartó szárazság és hideg időjárásban szenvedett őszi vetésekben; a felvidéki, az erdélyrészi vármegyékben és a Tisza-Maros szögén több helyütt havazott és így a vetések részben hótakaró alá kerültek. A szárazság és hideg időjárás, főképp pedig a csaknem ország-szerte nagy mennyiségben mutatkozó egerek és férgek az őszi vetésekben jelentékeny károkat okoztak. A későn vetett mag eső hiányában nagyon sok helyen nem kelt ki, részben pedig az egerek is tönkre tették, ez okból úgy a korai, mint a késői vetések általában véve gyenge közepeseknek jelezhetők. A folyamatban levő gazdasági munkálatok: erdei favágás, nádvagás és a hol az idő enged, tavasziak alá szántás, végül szőlőrigolozás és a trágya kihordása és teregetéséből áll. Takarmányneműekben nincsen hiány, alom szalma azonban már több helyen hiányzik.

□ **Tolnavármegye szőlőterülete** és bortermele 1896-ban a következő volt: az összes szőlőterület az 1896-ik évben Tolna vármegyében immunis talajbau 3,483, hektár nem immunis talajban 6,115 hektár, immunis és nem immunis talajban együtt 9598 hektár. A fillokszéra lepelt területből szénkénnel gyérített 135 hektár, a peronoszpora ellen permetezett 5,867 hektár, elemi csapások által megkárosított 7,371 hektár. Új szőlő ültetett 1888-tól 1896-ig immunis talajba: 1309 hektár, nem immunis talajba: 3,748 hektár. Az amerikai ültetvények összes területe az 1896. évben: direkt termő vesszőkkel beültetve: 44 hektár; még be nem ojtott vesszővel beültetve: 545 hektár; beojtott

vesszővel: 371 hektár; összesen 960 hektár. Az összes szőlő területeken termett must 14.956 hektoliter; a termelt mustból készült ujbór: közönséges fehér 2,915 hektoliter, közönséges vörös 1,719, finom fehér csemege 122, finom vörös csemege 55, siller 8,649, összesen 13.460 hectolier.

□ **Állatforgalmi korlátozás.** Az osztrák belügyminiszter legújabb rendelete folytán sertésvész miatt sertéseknek Ausztriába való bevitele Somogy és Tolnavármegyék területéről tiltott.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 9-én. (A *Pécsi Figyelő* eredeti távirata.)

Marjay Péter volt a mai nap első szónoka, aki azzal kezdte, hogy a kormány azért prolongál csupán, hogy továbbra is dobálhassa a milliokat a Lajthán túl. Kívánja az önálló vámterületet és a nemzeti bankot. A javaslatot az osztályokhoz utasítandónak véli.

Sima Ferenc nem járul hozzá a betervezett indítványokhoz, hanem kívánja, hogy a javaslat visszaküldessék a kormánynak. Fejtgeti ezután, hogy Bánffy b. javaslatát a kiegyezési törvény 68. §-a értelmében érdemben tárgyalni nem is lehet.

Szilágyi Dezső elnök háromszor figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon a tárgynál.

Sima Ferenc ezután indítványozza, hogy a javaslat utasítsák vissza a kormánynak, amely utasítandó, hogy a jövő évre új provizoriumról javaslatot s 1898. decemberig törvényjavaslatot nyújtson be az önálló vámterületről és a nemzeti bankról.

Polónyi Géza szerint a javaslat előbb az osztályokban tárgyalandó, hogy minden egyes képviselő egyénileg is viselhesse a felelősséget; mert itt most államcsínyről és alkotmányértékről van szó. Végül kívánja, hogy Bánffy b. jelentse ki, vajjon igaz-e, hogy a kvótát a korona döntésére szándékozik felterjeszteni? Mert ez alkotmány-hiba volna. A kiegyezési törvény szerint a korona a kvótát csak a kvótaküldöttségek és a parlamentek tárgyalásainak eredménytelensége után állapíthatja meg. Mivel a parlamentek nem tárgyalnak, s a rendeleti intézkedés rosszabb a Kaiserparagrafnál, indítványozza, hogy a javaslat az igazságügyi bizottsághoz utasítsák, mert a kvóta-kérdésben a korona nem dönthet. Mondja ki egyben a ház, — indítványozza — hogy a kormány vegye tervbe az önálló vámterületet és nemzeti bankot. Nem hiszi, hogy Apponyi és pártja támogathatná az alkotmányértéket.

Barabás Béla viharos éljenzés közt jelenti ki, hogyha gyávaságból fentartják a közönségeket, nemcsak a pártember tisztességét, de a magánember becsületét is lekötik. Biztosra veszi, hogy a mostani javaslatból sohasem lesz törvény.

A királyi táblai értesítőt térszüke miatt holnapi számunkban közöljük.

Szerkesztői üzenetek.

St. P. A tudósítás idejét multa. A mi hétfőn történik, azt mi ha szerdán reggel kapjuk meg, már nem időszerű a közlése. Ilyen esetekben több gyorsaságot kérünk.

M. J. A terminus folyó hó 15-dike.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Cziglányi Béla könyve:
NÉMET DALOK,
 műfordítások, mint szövegek,
TAIZS JÓZSEF kiadónál kapható.
 Ára 2 forint.

Téli ruhák!

Az igen tisztelt

közönség figyelmébe!

Olesó és csinos ruhák

férfiak és gyermekek részére kaphatók:

SCHMITZ SOMA

üzletében

PÉCSETT,

Király-utcza bazár épület.

17140. sz.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Járányi Magdolna Szilvási lakos végrehajthatónak, Klics Lipót végrehajtást szenvedő ellen 600 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbírószék területén levő, Magyar-Ürögh község határában fekvő, a Magyar-üröghi 146. számú betétben 1. 1—4. sorsz. alatti zsellér birtokra 80/a. és 80/b. sorsz. házakkal 929 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi január hó 19. napján d. e. 9 órakor Magyar-ürögh község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 92 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881: évi nov. hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1897. évi október hó 9-ik napján. A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Bogyay Pongrác
 kir. törvényszéki bíró.

5726. szám.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hanek Terézia végrehajthatónak, Benyovszky Károly és neje végrehajtást szenvedők ellen 475 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. jbiróság területén levő, Ellend község határában fekvő, az ellendi 181. sz. betétben 1203/1 hrsz. szőlőre 60 frt; az 1203/2 hrsz. szőlőre 10 frt; az ellendi 182. sz. betétben felvett 1512. hrsz. szőlőre 245 frt; az 1713/2. hrsz. szántóra 8 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi december hó 28. napján d. e. 10 órakor Ellend községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1897. évi november hó 12. napján. A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Schill

kir. jbiró.

Köhögésben szenvedőknek.

1000-nél több elismerő nyilatkozat bizonyítja a

KATSER-féle mell-bonbon

kitűnőségét, gyors és biztos hatását köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodás ellen. Legkitűnőbb különlegessége Ausztria, Németország és Svájcban.

Kapható 10 és 20 kros csomagokban. Raktár Pécsen: **Benczenleitner Sándor** cukrászdájában.

18889. sz.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szilák Rozália pécsi lakos végrehajthatónak, Pugnándi György bodai lakos végrehajtást szenvedő ellen 120 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvszék és a szentlőrinci kir. járásbíró területén levő, Boda község határában fekvő, a bodai 356. sz. betétben felvett 1. sorsz. 627. hrsz. szőlőre 494. frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1898. évi február hó 11. napján d. e. 9 órakor Boda község bírói lakásán megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 49 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60 t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen, 1897. évi nov. hó 11. napján. A kir. tvszék tlkvi hatósága.

Bogyai Pongrác

kir. tszéki bíró.

6470. sz.

1897. végr.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbíró 1897. évi 56094. számú végzése következtében, dr. Parragh Antal pécsi ügyvéd által képviselt, Ehrlich Manó és társa budapesti cég javára Kulay Ferenc sz.-lőrinczi lakos ellen 83 frt 42 kr. s jár. erejéig 1897. évi november hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 345 frtra becsült ló, kocsi, szarvasmarha és sertésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sz.-lőrinczi kir. járásbíró 6470. 1897. sz. végzése folytán 18 frt 70 kr. hátralék tőkekövetelés és 83 frt 42 kr. utáni 1897. évi július hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 32 frt 26 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Sz.-Lőrinczen a helyszínén leendő eszközlésére 1897. évi december hó 14. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárban alul is el fognak adni.

Kelt Sz.-Lőrinczen, 1897. évi november 23. napján.

Könczey

kir. bir. végrehajtó.

HOLLANDI

életbiztosító részvény-társaság

(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 1. (Nemzeti színház bérháza.)

Igazgató: TOLNAY LAJOS, min. tanácsos, országgy. képviselő.

Vezérigazgató: STIGNITZ IMRE.

A társaság magyarországi üzletei után a tartalékot magyar óvadékképes értékpapirokban a magy. királyi állampénztárban helyezi el.

1896. év végeig

124 millió korona

biztosítás köttetett.

Referenciákat

a magyar általános hitelbank ad.

Kivonat a díjtáblázatokról

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő

A tőke 20 év után vagy időelőtti elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő

Díjtétel 100 korona után

Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.							
25	1.80	34	2.30	43	3.16	52	4.66	25	4.11	34	4.22	43	4.56
26	1.84	35	2.38	44	3.30	53	4.88	26	4.12	35	4.24	44	4.61
27	1.88	36	2.46	45	3.44	54	5.12	27	4.13	36	4.27	45	4.67
28	1.93	37	2.54	46	3.59	55	5.37	28	4.14	37	4.30	46	4.76
29	1.98	38	2.63	47	3.73	56	5.64	29	4.15	38	4.33	47	4.84
30	2.03	39	2.72	48	3.91	57	5.93	30	4.16	39	4.36	48	4.93
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	6.24	31	4.17	40	4.39	49	5.02
32	2.16	41	2.94	50	4.26	59	6.57	32	4.18	41	4.45	50	5.10
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	6.97	33	4.20	42	4.50		

Felügyelő Baranya és Tolnamegyék területén:

Horváth Miklós ur, Pécs, Deák-utca 2.

8212. sz.

ki. 1897.

Mohácsi járás főszolgabirójától.

Pályázati hirdetmény.

A Baranyavármegye mohácsi járásába kebelezett Maiss községben rendszeresített és lemondás folytán megüresedett

községi orvosi állásra

ezennel pályázatot hirdetek.

A javadalmazás évi 500 frt fizetés; az orvos lakásán adott tanácsért és segélyért vénnyel együtt 30 krnyi, a község határában nappali látogatásért vénnyel együtt 50 krnyi, éjjeli látogatásért vénnyel együtt 80 krnyi, halottkémzésért 30 krnyi díj szedhető; 7 éven aluli gyermekek után e díjnak fele jár, mégis az orvos lakásán csakis 30 kr, nagyobb sebészeti műtétekért a felekkel való egyezség szerint díjaztatik.

Fölhívom a pályázni kívánókat, hogy erkölcsi bizonyítvánnyal, az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ában megszabott orvostudói oklevéllel felszerelt kérvényeiket hozzám f. é. december hó 24-ig bezárólag, a mennyiben szolgálatban vannak fölöttes hatóságaik útján, különben közvetlenül adják be.

A választást f. é. december hó 28-ik napjának d. e. 9 órájkor fogom Maiss községben a község házában megajtatni.

Mohács, 1897. deczembnr hó 1-én

Szinkovich Károly

főszolgabíró.